

Benvolgut Secretari d'indústria i amic Antoni So

Benvolguda Sra. Pallarès

Amigues i amics

Molt probablement, si ara giréssim la vista un any enrere, cap a la cinquena edició de la jornada d'economia i empresa familiar que també va tenir lloc en aquest magnífic balneari, diríem allò de "qui ens ha vist i qui ens veu". Fa un any gairebé ningú parlava de crisi econòmica i es feien encara alegrement previsions de creixement econòmic del 3%. Avui, com vostès saben molt bé, la situació i els ànims són molt diferents. El nostre país està a punt d'entrar tècnicament en recessió després de quinze anys de creixement econòmic i amb una diferencial favorable en relació amb els països del nostre entorn; l'atur es dispara alhora que els EROS es multipliquen – a Caldes en un any hem doblat el nombre de persones aturades; hi ha un problema molt gran de liquiditat en el sistema financer; el consum de les famílies disminueix, augmenta la morositat etc.

Per tant, de raons per ser despreocupadament optimistes no en tenim masses.

Si que és cert, però, que si volem mirar d'entendre el que ens està passant, s'imposen des del meu punt de vista certes reflexions:

La primera és que cal separar la crisi financera internacional de la situació de la nostra economia. És cert que aquesta crisi ens està afectant i està agreujant la situació econòmica, però crec que sense

aquesta crisi estaríem passant per una situació si més no similar. Perquè el que està passant no és culpa només de les hipoteques subprime o de les actituds massa arriscades de certs agents financers, sinó que també és culpa de l'aposta que s'ha fet durant els darrers anys per un determinat model de creixement, que ara està ensenyant els seus límits. Un model de creixement massa basat en l'endeutament de les famílies, en l'estímul a un consum desmesurat i fins a cert punt irresponsable i en el creixement artificial i estratosfèric del sector immobiliari. En definitiva, hem sobreescalfat el model fins que ha tret fum, i ara, entre les seves mancances estructurals i la crisi financera, se'ns ha refredat de cop. Tornar a trobar la temperatura de confort requerirà temps i certs patiments. I la llàstima és que de ben segur que els que més patiran seran els de sempre, els que tenen menys recursos i per tant són més vulnerables als canvis de cicle.

En segon lloc, i si m'ho permeten, tots tenim certa responsabilitat en aquesta crisi. En tant que consumidors, per haver-nos endeutat irreflexivament tot caient a la irresistible temptació del consum i a les ofertes atractives de certes institucions financeres. Aquestes institucions, per no haver actuat amb prou rigor davant de certs clients que podia molt ben ser que caiguessin ràpidament en la categoria d'insolvents. Els poders públics, per no haver pogut frenar els moviments especulatiu lligats al sector immobiliari i a l'enorme bombolla que s'ha anat creant al seu voltant, o fins i tot per haver estat còmplices de l'escalada de preus tot facilitant l'emergència de més i més promocions amb l'objectiu de, diguem-ho ben clar, recaptar més impostos. I les empreses, per no haver invertit prou en millorar la seva competitivitat, invertint en R+D+I i en noves

tecnologies, i els governs per no haver-ho incentivat més. És a dir, mentre la cosa ens ha anat bé, tots ens hi hem trobat bé, i això també ho hem de tenir en compte.

En tercer lloc, crec que ni podem ni és bo que algun dia tornem allà on érem fa pocs mesos. El nostre model econòmic ha d'evolucionar cap a quelcom nou i millor, cap a unes bases de generació de progrés més sòlides. No parlo de reformular el capitalisme, perquè això són paraules altisonants que no porten enlloc. Em refereixo a, per exemple, acabar amb la cultura de l'enriquiment fàcil i sense esforç que tant ha proliferat aquests darrers anys gràcies al dinamisme del sector immobiliari i del financer. A acostar més l'economia a la realitat, a fer que toqui més de peus a terra, reajustant fins a nivells sensats el consum i evitant, en la mesura del possible, el diner fàcil i barat, que ha empès cap a aventures financeres massa arriscades. A millorar la productivitat, perquè aquests darrers anys hem crescut però no hem millorat la productivitat. A trobar nous mecanismes de supervisió del sistema financer, a nivell mundial si cal. En invertir més decididament en nous mètodes de generació d'energia per aconseguir un creixement més sostenible i menys depredador.

Voldria destacar també que, malgrat que l'economia catalana té moltes forteses, tenim també una vulnerabilitat afegida, que en temps de crisi es farà encara més evident: el mal finançament crònic de les institucions públiques catalanes. Això no és cap broma. Cada dia hi ha més gent que n'és conscient, i els ben asseguro que una de les maneres més eficients d'aconseguir aquesta consciència és siguent alcalde, perquè hem de fer mans i

mànigues per aconseguir rascar recursos dels Departaments de la Generalitat quan sabem que a altres zones de l'estat a alguns ajuntaments els plouen els diners. El dèficit fiscal, ja ho saben, és un atac frontal a la competitivitat de la nostra economia i a la qualitat dels nostres serveis. I en època de vaques flaques això serà encara més evident.

Per sort, com deia fa un moment, i malgrat aquestes vulnerabilitats afegides, l'economia del nostre país té unes fortaleeses que, conjuntament amb una acció pública decidida a favor d'aquesta economia real que necessitem recuperar –una economia basada en la formació, el valor afegit, el talent, la innovació, el sortir al món, la major eficàcia de les administracions etc.- ens hauria d'ajudar a resistir un pèl millor aquesta època complicada.

No voldria acabar sense felicitar l'organització per haver estat capaços de tirar endavant, un cop més, aquestes jornades de reflexió econòmica al nostre poble, amb una qualitat i un nivell envejables. És tot un orgull per Caldes tenir una societat civil tan dinàmica i interessada a fer-nos reflexionar sobre el món que ens envolta i del qual en formem part.

Moltes gràcies.